

SFPU

PROFESJONS- WORKSHOP

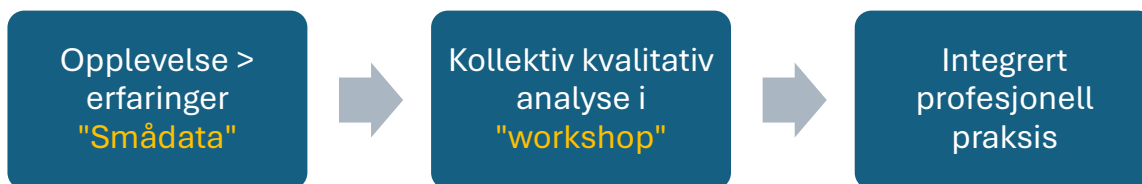
Guide for profesjonsworkshop som metode
for profesjonell utvikling i lærerkollegiet

Innhold

Profesjonsworkshopen	2
Smådata	2
Profesjonsfortellingen om kjernepraksis	2
Kollektiv kvalitativ analyse	3
Elevperspektivet – elevens opplevelse	3
Praktisk opplegg for workshop.....	3
Strukturen i workshopen	4
Roller og oppgaver i workshopen	4
Litteratur	5

Profesjonsworkshopen

Profesjonsworkshop er en forskningsbasert arbeidsform som er utviklet i SFPU prosjektet (<https://denpraktiskeskolen.no/>). Arbeidsformen tar utgangspunkt i en opplevelses- og erfaringsbasert pedagogikk der læreres erfaringer, praksiser og kompetanse danner utgangspunkt for kollektiv analyse og drøfting av skolens/profesjonens kjernepraksiser.

Smådata

Arbeidsformen tar utgangspunkt i arbeid med «smådata» (Sahlberg 2015, 2017 og 2018) som er erfaringsbaserte data med rot i læreres nære og kontekstuelle opplevelser fra skolens hverdag. Gjennom å bearbeide og dele opplevelser fra skolens praksiser gjøres disse til erfaringer og blir tilgjengelige for kritisk analyse og drøfting i kollegiet.

Smådata er kvalitative og kontekstuelle i sin natur og kan uttrykkes i en narrativ (fortelling) eller casebasert form. Beskrivelser av læringsutbytte og mer kvantitative forhold kan også inngå et slikt narrativ.

Smådata er en måte å jobbe med skolens kjernepraksiser og pakke ut kompleksiteten i disse. Lærerens *kjernepraksis* (Grossman m fl. 2019) viser til komplekse og sammensatte praksiser som er sentrale i utøvelsen av læreryrket. Eksempler på kjernepraksiser kan være i å legge til rette for dialoger i klasserommet, formidle et faginnhold, samtale med elever, fremme et godt klassemiljø mm. En praksis omfatter både intensjons/ide/verdi-nivået, det omfatter de kommunikative rammene og de verktøyene som inngår i praksisen. Smådata er også kontekstuelle og casebaserte på den måten at de tar sikte på å beskrivelse hendelser som kan fortolkes og forstås på ulike måter avhengig av roller, perspektiv og teoretisk utgangspunkt.

Profesjonsfortelling om kjernepraksis

Profesjonsfortellingen lages som en digital film/podkast/presentasjon, velger selv hvordan.

- Forankres i en konkret fortelling/case fra deres egen undervisning på teamet.
- Beskrive case – en fortelling som teamet er nysgjerrig på.
- Tenk at dere skal gi «lytteren» en god og bred forståelse av situasjonen.
- Fortellingen må ha en tydelig problemstilling, hva er det dere er nysgjerrig på – hva er det behov for å forstå mer av?

Et eksempel på en fortelling om skriveopplæring kan inneholde:

Innramming/skriveramme <ul style="list-style-type: none">• Rammelek• Fantasi og forestillingsevne• ...	Undervisningsplan <ul style="list-style-type: none">• Kompetansemål – læreplan• kollektivt? Individuelt?
Prosess <ul style="list-style-type: none">• Bokstavinnlæring• Setningsstarter• Ordbank	Evaluering <ul style="list-style-type: none">• Læring• Utbytte• Engasjement• Innlevelse• Opplevelse - KRAFT

Fortellingen skal være på ca 10 min

Eksempel: <https://denpraktiskeskolen.no/digitale-fortellinger/>

Strukturen i workshopen

1. **Presentasjonsrunde**
2. **Presentere profesjonsfortelling (inntil 10 min)**, avslutter med en invitasjon til å komme med innspill – hva ønsker gruppen å få belyst?
3. **Pause med ettertanke (5 min)**, notere innspill/kommentarer
4. **Runde med innspill fra alle (taletid 2 min)**, organisere at alle sitter i ring.
 - a. Belyse ulike perspektiver
 - b. Kan løfte frem aktør perspektiver
 - c. Kan løfte frem systemperspektiver
 - d. Elevens bakgrunn og forutsetninger
 - e. Alternative handlingsvalg i undervisningen
 - f. Konsekvenser – elevens utbytte (læring, fellesskap mm)
5. **Åpent ord (taletid)**

Roller og oppgaver i workshopen

Ordstyrer – introduserer teamenes presentasjoner, følger strukturen i workshopen, sørger for at alle kommer til orde i analysene, henvender seg til den enkelte bidragsyteren. Skal sørge for å holde tiden, sette taletid på innlegg. Påpeke spenninger som oppstår mellom ulike perspektiver og synspunkter i analysene som noe ønskelig. Skal summere opp innspill både underveis og på slutten av workshopen. Minne på taushetsplikt.

Teamet – presenterer sine smådata i form av digital profesjonsfortelling. Ber om innspill fra de andre i workshopen i forhold til *problemstillingen* som belyses. Noterer ned de innspillene som kommer.

Lærere – bidrar med innsikter, erfaringer, kunnskaper til forståelsen av smådataene fra sitt -ståsted. Bidra med erfaringer og hvilke vurderinger som gjøres i skolen knytta til de problemstillingene som drøftes. Noen lærere kan få et spesielt ansvar for å ivareta/trekke inn både elev og foreldreperspektivet i workshopen.

Skoleleder – bidrar ut fra sitt ståsted med erfaringer og hvilke vurderinger som gjøres i skolen fra et lederperspektiv knytta til de problemstillingene som drøftes.

Litteratur

- Clarke & Braun (2017) «Thematic analysis» in *The Journal of Positive Psychology* 12:3, 297-298
- Eggebø H. (2020) «Kollektiv kvalitativ analyse» i *Norsk sosiologisk tidsskrift* Årgang 4, nr. 2-2020, s. 106-122
- Grossman, P., & Pupik Dean, C. G. (2019). *Negotiating a common language and shared understanding about core practices: The case of discussion*. *Teaching and Teacher Education*, 80, 157-166
- Sahlberg, P. (2015). *Finnish Lessons 2.0* Teachers College Press.
- Sahlberg, P. (2017). "Small data for big change". *ATA Magazine*, 97(4), 18-20.
- Sahlberg, P. (2018). *Rett blikket mot Finland*. Cappelen Damm Akademisk Oslo.
- Tangen (2022) *Elevenes stemmer i skolen* Cappelen Damm Akademisk Oslo
- Olsnes og Andresen (2022) «KRAFT – en modell for å fremme elevenes stemme» i *Spesialpedagogikk* 1/2022